

Wniosek o wprowadzenie obowiązku pełnej transparentności właścicielskiej zakładów leczniczych dla zwierząt

Szanowni Państwo,

zwracamy się z apelem o pilne podjęcie działań na rzecz wprowadzenia obowiązku pełnej transparentności w zakresie przynależności właścicielskiej lecznic weterynaryjnych (zakładów leczniczych dla zwierząt) działających na terenie Polski – w szczególności obowiązku jasnego informowania, czy dana placówka należy do niezależnej praktyki lekarza weterynarii, czy do międzynarodowej korporacji (sieci).

W wielu krajach europejskich oraz w Kanadzie w ostatnich latach doszło do dynamicznej konsolidacji rynku weterynaryjnego przez międzynarodowe fundusze inwestycyjne i korporacje (m.in. Szwecja, Norwegia, Dania, Finlandia, Wielka Brytania, Francja, Irlandia, Holandia, Belgia, Kanada). Obecnie proces ten postępuje również w Polsce, często w sposób mało przejrzysty dla konsumentów. Powiązania właścicielskie nie zawsze są czytelne nawet w publicznych rejestrach, a opiekunowie zwierząt często nie wiedzą, że korzystają z usług placówki należącej do zagranicznej sieci kapitałowej.

Doświadczenia innych państw pokazują, że nadmierna koncentracja rynku weterynaryjnego może prowadzić do:

- znaczącego wzrostu cen usług,
- pogorszenia dostępności świadczeń,
- rozrostu biurokracji i standaryzacji procedur kosztem indywidualnej oceny medycznej,
- presji sprzedażowej i targetów na badania,
- odpływu personelu i protestów pracowników,
- uzależnienia rynku od kilku dominujących podmiotów.

W Szwecji i innych krajach temat ten stał się przedmiotem publicznej debaty, protestów społecznych oraz zainteresowania organów ochrony konkurencji. W Kanadzie sprawą zajmowała się tamtejsza Competition and Markets Authority, wskazując na liczne niepokojące zjawiska w funkcjonowaniu rynku weterynaryjnego. W Szwecji urząd ochrony konkurencji rozpoczął analizę wzrostu cen i przejrzystości rynku usług weterynaryjnych.

Jako opiekunowie zwierząt uważamy, że w Polsce należy działać z wyprzedzeniem, zanim koncentracja rynku stanie się faktem dokonanym i nieodwracalnym.

Wnoszę o:

- Wprowadzenie obowiązku jasnego i widocznego informowania o strukturze właścicielskiej zakładu leczniczego dla zwierząt – zarówno w rejestrach publicznych, jak i bezpośrednio w komunikacji z klientem (np. na stronie internetowej i w siedzibie placówki).
- Zapewnienie konsumentom łatwego dostępu do informacji, czy dana placówka należy do sieci/korporacji oraz kto jest jej faktycznym właścicielem.
- Przeanalizowanie stopnia koncentracji rynku weterynaryjnego w Polsce i ewentualnych powiązań kapitałowych między lecznicami, ubezpieczycielami zwierząt domowych oraz dostawcami oprogramowania dla gabinetów weterynaryjnych.
- Rozważenie rozwiązań systemowych, które zapobiegłyby nadmiernej monopolizacji rynku – analogicznie do obowiązującej w Polsce zasady „apteka dla aptekarza”, która miała na celu ochronę niezależności zawodu i bezpieczeństwa pacjentów.

Usługi weterynaryjne są ściśle powiązane z ochroną zdrowia i dobrostanem zwierząt. Ich dostępność oraz poziom cen bezpośrednio wpływają na decyzje opiekunów – w skrajnych przypadkach na decyzje o rezygnacji z leczenia czy eutanazji zwierzęcia z powodów finansowych. Transparentność właścicielska jest podstawowym elementem uczciwego rynku i świadomego wyboru konsumenta. Obecnie w Polsce takiej przejrzystości brakuje.

Zwracam się z prośbą o:

- zajęcie stanowiska w tej sprawie,
- poinformowanie opinii publicznej o skali konsolidacji rynku weterynaryjnego w Polsce,
- rozważenie wprowadzenia odpowiednich regulacji zwiększających przejrzystość i ochronę konkurencji.